

UWAGA! WŁAŚCICIELE I ZARZĄDCY PLACÓW ZABAW I REKREACJI

W świetle przepisów Prawa budowlanego odpowiedzialność za utrzymywanie obiektów budowlanych, w tym obiektów małej architektury, w należytym stanie technicznym i estetycznym w sposób niedopuszczający do nadmiernego pogorszenia ich właściwości użytkowych i sprawności technicznej ponosi ich właściciel lub zarządca, który ma obowiązek poddawać powyższe obiekty kontroli okresowej przynajmniej raz na pięć lat. Kontrolą okresową powinno się również objąć w razie potrzeby badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Może to dotyczyć instalacji oświetleniowej i nagłaśniającej zainstalowanej na placu rekreacyjno-zabawowym.

Właściciele i zarządcy placów zabaw i rekreacji są zobowiązani do poddawania ich co pięć lat kontroli okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania oraz estetyki danego obiektu i jego otoczenia.

Przy dokonywaniu kontroli należy zwrócić szczególną uwagę na następujące nieprawidłowości:

- zły stan nawierzchni placów (lokalne wgłębienia i pęknięcia, wystające korzenie i elementy po zdemontowanych urządzeniach)
- zastosowanie niewłaściwych nawierzchni i ich grubości w minimalnej strefie upadku
- uszkodzone ogrodzenia lub jego brak, co utrudnia utrzymanie czystości i pilnowanie szczególnie małych dzieci przed ich niekontrolowanym wybieganiem poza plac
- zbyt mała odległość między urządzeniami oraz ławkami i ogrodzeniem
- zbyt płytkie zagłębienie fundamentów pod urządzeniami
- zbyt mała wielkość powierzchni strefy upadku pod urządzeniem o wysokości ponad 1 m
- niewystarczająca stabilność urządzeń spowodowana m.in. niedokręceniem lub poluzowaniem się śrub kotwiących albo błędami w wykonaniu fundamentów
- ostre krawędzie, zadziory i gwoździe wystające z drewnianych lub stalowych urządzeń
- brak zabezpieczeń śrub i innych łączników scalających elementy urządzeń
- nieprawidłowe odległości między szczeblinami w drabinkach lub ich brak
- zniżona wytrzymałość osłon, balustrad i szczeblin drabin
- skorodowane łańcuchy siedzisk huśtawek oraz inne elementy stalowe urządzeń
- spróchniałe lub przegniłe elementy drewniane z powodu braku bieżącej konserwacji
- braki w uszkodzonych siedziskach na ławkach, karuzelach i na cokołach piaskownic
- zbyt twarde siedziska huśtawek z ostrymi krawędziami wiszące na sztywnych prętach
- brak elementów hamujących ruch huśtawki wagowej tzw. ważki, np. w postaci opon częściowo zakopanych w ziemi
- brak pełnych barierek na urządzeniach dostępnych dla dzieci młodszych niż trzy lata
- otwory konstrukcyjne urządzeń stwarzające niebezpieczeństwo zakleszczeń części ciała (nie wolno stosować otworów o wymiarach od 8 mm do 25 mm oraz 89 mm do 230 mm)

- brak właściwej pielęgnacji drzew (nieusuwanie gałęzi uschniętych i zbyt nisko rosnących)
- nieusuwanie na bieżąco śmieci i zanieczyszczeń odzwierzęcych zagrażających zdrowiu.

Kontrole okresowe w zakresie sprawdzenia stanu technicznego i estetycznego oraz przydatności do użytkowania placu zabaw i rekreacyjnego mogą przeprowadzać osoby posiadające uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, a w zakresie branży elektrycznej – osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń oraz sieci energetycznych.

Właściciel, zarządca lub użytkownik placu zabaw, na którym spoczywają obowiązki w zakresie napraw wynikające z umów, są zobowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej 5-letniej kontroli okresowej usunąć stwierdzone uszkodzenia i braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska.

Wykonanie powyższego obowiązku powinno być protokolarnie potwierdzone przez osobę przeprowadzającą w tym celu kontrolę. Taki protokół, potwierdzający usunięcie wszystkich stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz mienia nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie obowiązkowej 5-letniej kontroli okresowej placu zabaw, powinien zostać bezzwłocznie przesłany przez osobę dokonującą tej kontroli do właściwego organu nadzoru budowlanego. Za niewywiązanie się z powyższych obowiązków grożą sankcje karne w postaci grzywny, a nawet kara ograniczenia wolności albo pozbawienie wolności do roku.

Dla zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania placów zabaw i rekreacyjnych zaleca się założenie i systematyczne prowadzenie książki obiektu budowlanego lub jego uproszczonej wersji, np. w postaci książki placu zabaw dostosowanej do rodzaju i zakresu wyposażenia tych placów.

Właściciele i zarządcy placów zabaw i rekreacji powinni dokonywać także następujących kontroli:

- tygodniowej regularnej kontroli rutynowej – przez ogłędziny polegającej na sprawdzeniu ogólnego stanu bezpieczeństwa placu zabaw ze szczególnym uwzględnieniem oczywistych zagrożeń, które mogą być spowodowane wandalizmem, zwiększonym stopniem zużycia lub niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz na sprawdzeniu czystości nawierzchni, kompletności urządzeń i przykrycia fundamentów.
- kwartalnej kontroli funkcjonalnej – polegającej na sprawdzeniu funkcjonalności i stabilności urządzeń w szczególności pod kątem ich zużycia technicznego oraz na sprawdzeniu stanu ogrodzenia i nawierzchni, przestrzeni minimalnych pomiędzy urządzeniami, lokalizacji dodatkowego wyposażenia, oznaczenia urządzeń, a także stabilności, kompletności i stanu połączeń urządzeń.
- rocznej komisyjnej kontroli podstawowej – polegającej na dokonaniu przez specjalistę ds. bezpieczeństwa placów zabaw, niezależnego od właściciela lub zarządcy tych obiektów, oceny ogólnego poziomu bezpieczeństwa wyposażenia, stanu technicznego

nawierzchni i fundamentów po ich odkopaniu w razie potrzeby oraz negatywnych skutków oddziaływania warunków atmosferycznych. Ta coroczna kontrola powinna również obejmować sprawdzenie regulaminu placu zabaw, ogrodzenia, przestrzeni minimalnych między urządzeniami, stabilności, kompletności, stopnia zużycia urządzeń i stanu połączeń oraz ustalenie zmian w zakresie bezpieczeństwa wynikających z przeprowadzonych wcześniej napraw i remontów. Wskazane jest, aby była ona przeprowadzona przez osobę posiadającą wykonawcze uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej wspólnie z okresową roczną obowiązkową kontrolą budynków, w których otoczeniu znajdują się kontrolowane place zabaw.

Z powyższych kontroli tygodniowych i kwartalnych należy spisywać protokoły lub notatki, a z kontroli rocznych – protokoły zawierające wyniki kontroli w postaci opisanych zaleceń pokontrolnych stanowiących podstawę do sporządzenia planu napraw i remontów, który powinno się konsekwentnie i systematycznie realizować w ustalonych terminach.